

Rok 2023

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity ako organizačná zložka Úradu vlády SR so sídlom Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava, IČO: 00151513 (ďalej v texte ako „ÚSVPRK“), oznámil v roku 2023 Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva prijatie dočasného vyrovnávacieho opatrenia (ďalej v texte ako „DVO“) s názvom Dočasné vyrovnávacie opatrenia v rámci národného projektu „Rozvojové tímy I.“ (ďalej v texte ako „NP RT I. alebo DVO“). Aplikovať ho bude 60 obcí, užívateľov NP RT I. Právnym základom vzťahov medzi prijímateľom a realizátormi DVO sú zmluvy o spolupráci. DVO je prijaté s cieľom zmiernenia znevýhodnenia Rómov pri prístupe k zamestnaniu. Zlepší prístup najmä Rómov a Rómok žijúcich v segregovanom prostredí (ako sú marginalizované rómske komunity) k trhu práce, špecificky ku komunitným a odborným pozíciám v sociálnej oblasti a v oblasti neformálneho vzdelávania. ÚSVRK ako prijímateľ DVO určuje pravidlá jeho uplatňovania pre obce – oprávnených užívateľov zapojených do NP RT I. pre pracovné pozície pôsobiace na úrovni obce a financované z NP RT I. Budúci zamestnávateľ (obec) je povinný pri výbere uchádzača na vybrané obsadzované pracovné pozície financované z NP RT I. (konkrétne pracovné pozície: Nene, Nenementorka, Rozvojový pracovník pre bývanie, Rozvojový pracovník pre mládež a Sociálny pracovník) zabezpečiť aplikovanie pravidiel preferenčného zamestnávania rómskych uchádzačov a uchádzačiek o túto pracovnú pozíciu. Z rozpočtu NP RT I. sú na realizáciu dočasného vyrovnávacieho opatrenia vyčlenené finančné prostriedky na mzdové náklady zamestnancov v súlade so zákonom o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme zamestnancov podľa prechádzajúcej časti tohto Oznámenia. Zároveň časť NFP bude poskytnutá na materiálno-technické zabezpečenie nimi vykonávaných činností pre cieľovú skupinu NP. Personálne kapacity na úrovni realizátora DVO, teda obce resp. užívateľa NP RT I. (starosta, účtovník, personalista...), sú zamestnancami obce a nebudú hradené z NFP projektu. DVO sa realizuje v oblasti prístupu k zamestnaniu a jeho cieľovou skupinou sú rómski uchádzači a rómske uchádzačky o novovytvorené pozície členov a členiek Rozvojových tímov (povinných a doplnkových) v rámci NP RT I. Ide o skupinu obyvateľov dlhodobo znevýhodnených v oblasti prístupu k zamestnaniu z dôvodu ich rómskej etnicity resp. rómskeho národnostného pôvodu. Stabilné zamestnanie s dostatočne vysokým príjmom predstavuje pre ľudí z vylúčených komunit jeden z hlavných spôsobov ako sa vymaniť z generačnej chudoby, pričom je aj prevenciou opätovného prepadu do nej¹. DVO sa bude uplatňované počas trvania NP RT, t. j. od 1. septembra 2023 do 31. augusta 2026.

---

¹ Príjmy a životné podmienky v marginalizovaných rómskych komunitách: Vybrané ukazovatele zo zisťovania EU SILC_MRK 2020, str. 17 – 18, Kahanec, M.; Kováčová, L.; Polačková, Z.; Sedláková, M. (2020) The social and employment situation of Roma communities in Slovakia, Study for the Committee on Employment and Social Affairs, Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies, European Parliament, Luxembourg, 2020, dostupné na: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648778/IPOL_STU\(2020\)648778_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648778/IPOL_STU(2020)648778_EN.pdf) Štúdia uvádza dáta z výberových zisťovaní Agentúry EÚ pre základné práva (FRA) Second European Union Minorities and Discrimination Survey Roma – Selected findings (EU-MIDIS II, 2016), dostupné na: <https://fra.europa.eu/en/publication/2016/second-european-union-minorities-and-discrimination-survey-roma-selected-findings>, Publikácia "EU SILC 2018 - Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia" je analytickou publikáciou, ktorá poskytuje prehľad o základných indikátoroch chudoby a sociálneho vylúčenia, ktorých zdrojom dát je výberové zisťovanie EU SILC 2018, dostupné na <https://www.minv.sk/?zber-dat-od-ministerstiev-a-ostatnych-organov-statnej-a-verejnej-spravy>

Monitorovanie realizácie DVO sa bude realizovať v ročnom intervale. Prijímateľ DVO (ÚSVPRK) bude priebežne zhromažďovať informácie o realizácii preferenčného zamestnávania od realizátorov (obci) a následne raz ročne podávať správu Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva.

Rok 2024

ÚSVPRK vyžadoval, aby každý užívateľ bol pri vyhlasovaní výberových konaní na pracovné pozície NP RT I zverejnil oznam o výberovom konaní, z ktorého je zrejmé, že sa v ňom aplikuje DVO vo forme preferenčného zamestnávania rómskych uchádzačov o pracovné miesto, s odkazom na webovú stránku ÚSVPRK. Povinným členom výberovej komisie je zástupca ÚSVPRK, väčšinou regionálny koordinátor. Dohliada na dodržiavanie stanoveného postupu uplatňovania DVO. ÚSVPRK vedie evidenciu uplatňovania DVO u všetkých zapojených užívateľov podľa jednotlivých pracovných pozícií v mesačných intervaloch. Ku dňu 31.12.2024 eviduje 719 aktívnych zamestnancov, z toho 578 žien (313 z nich sú Rómky) a 141 mužov (84 z nich sú Rómovia). Na pozíciách RT teda pracuje viac ako 55 % rómskych zamestnancov a zamestnankýň. V roku 2024 je percentuálny podiel úspešných rómskych uchádzačov o prácu viac ako 66 % z celového počtu úspešných uchádzačov. Štatistické údaje ku dňu 31.12.2024 podľa jednotlivých pracovných pozícií, kde sa uplatňovalo DVO:

	maximálny systemizovaný počet	počet zamestnaných ľudí	z toho Rómovia
nene	179	157	155
nenementorka	60	56	38
rozvojový pracovník bývania	119	95	72
rozvojový pracovník mládeže	119	95	46
sociálny pracovník	179	104	9

ÚSVPRK zavedenú povinnosť preferenčného zamestnávania rómskych uchádzačov obcou (oprávneným užívateľom) pri výbere uchádzača na obsadzované pracovné pozície v rámci NP bude v uvedenej forme a rozsahu realizovať aj v ďalšom monitorovacom období. Stále sa evidujú neobsadené pracovné pozície NP RT I. (cca 23 % z celkového maximálneho systemizovaného počtu všetkých užívateľov) Taktiež bude ÚV SR/ÚSVPRK viesť evidenciu uplatňovania DVO.